

གངས་ལྗོངས་སྐད་གཉིས་སྐབ་དུ་མའི་
འགྲུང་བྱང་གྲོ་གསལ་ལ་དགའ་སྦྱེད་
ཅེས་བྱས་བཞུགས་སོ།།

གངས་ལྗོངས་སྐད་གཉིས་སྐྱབ་དུ་མའི
ལྷུང་བྱང་ལྗོ་གསལ་ལ་དགའ་སྦྱོང་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ཀུན་ལྷོ་མོད་ཡིག་ལ་མང་སྦྱོང་ཁྱེད་ལྷོ་མོད་ལྷུང་བྱང་གསལ།

གངས་ལྷོ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ལྷན་པ་ཏུ་བའི་འཕུར་བུར་ལྷོ་

གསལ་དགའ་སྐྱེད་ཅེས་བུ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

ཀན་མོ་ཤོད་རིགས་རང་རྒྱུད་ཁུལ་ཚོམ་རྒྱུ་རྩུབ་ལིས་བརྒྱགས།

མཚོ་ལྷན་མི་རིགས་པར་ཁབ་གིས་དཔར།

(ནང་ཁུལ་གྱི་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ།)

འགོ་བརྒྱུད།

གྲུང་གོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཏུ་གནི་མོད་རབ་
 ཏུ་འབར་བའི་རིག་གནས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེའི་མོ་རྒྱུས་བསྐྱུན་
 པའི་ནང་ཏུ། ཏུས་རབས་ཉི་ཤུ་བར། སློབ་གསོ། རིག་གནས།
 ཚན་རིག་བཅས་ཀྱི་བྱ་བཞག་གྲང་འཕེལ་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ།
 ལྷག་པར། ཏང་གི་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་གྲུང་ལྷ་ཚང་
 འཛམ་ས་ལྷོས་ཚོགས་ཐངས་གསུམ་པའི་དམོངས་དོན་ལྷར།
 ཅན་བཞི་སྟེ་ཅམ་མདོན་ཏུ་འཇུག་བར་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པ་ནི་སློབ་མ་དགོས། དེས་ན། མོད་ཀྱི་རིག་གནས་
 ནི། གྲུང་གོའི་རིག་གནས་ཀྱི་བར་མཛོད་ནང་གི་ལྷ་བ་ཆ་གསལ་
 ཚེན་རྒྱལ་ཏུ་བྱུང་བའི་མོ་རྒྱུས་ལྟན་རིང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས།
 འདིས་ཀྱི་ཚོགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་དེར་རབས་ཅན་འཇུགས་.....
 ལྷན་ལ་རུས་པ་སྐར་ལས་ཚེན་པོ་ཞིག་སྟོ་ཀྱན་ནས་འདོན་པ་.....
 ལ་དེ་སློབ་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་
 རྐྱེད་བཤིང་བྱ་རྒྱ་མཁོ་གསལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། བསྐྱེད་བྱའི་རིག་
 གནས་ནི། རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དམ། མདོར་དྲིལ་

བ་རིག་གནས་པ་ཚུར་གཤམ་པ་འདིར་འདུས་པ་རྒྱ་དཀར་ནག་
 དང་། ཁ་མེ། བལ་པོ་དང་པོ་ད། ཉུང་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་ལྟལ་ལ་
 མུ་ནང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་གཅིག་མཚུངས་ལྷུ་བ་ཞེད་དོ། །
 དེ་ཡང་། ལུལ་དེ་དག་གི་པ་རྒྱུ་ཉུང་ཉུང་ཅན་ཏུ་མས་སྐྱོད་སྐྱོད་
 ཚུར་སྐྱོད་སྐྱོད་ཚད་མེད་པ་དང་འབྲེལ། དཔལ་ཞིང་བརྒྱལ་
 བོད་པའི་པོད་རིགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མེན་པོ་ལས།
 དཀར་ལྷན་བཟོད་པའི་གོ་ཚ་བརྟན་པོར་བཞག་པའི་སྐྱོད་སྐྱོད་
 མུ་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཉུང་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་མང་པོས་སྐྱོད་སྐྱོད་བསྐྱོད་པའི་.....
 ཞིང་ཉུང་པས་དྲག་པོས་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོ་དང་། ཁ་བསྐྱར་ས།
 གསར་ཚོམ་སྐྱོད་སྐྱོད་མེན་པོས་ཏུས་རབས་མང་པོར་ཆ་ཚང་.....
 པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཚོར་བུའི་མཚོན་འདི་ཉིད་བསྐྱོད་པ་ལགས་
 སོ། །

གཉིས། དེ་ཡང་། བཟོ་རིག་པ་ནི། འདོད་རྒྱུ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བ་རྗེས་ལྷུ་འཛིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་ལས་.....
 པ་ཞིག་ཉེ། དོན་བསྐྱོད་ན་ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་བཟོ་གསུམ་ཏུ་
 འདུ་ཞིང་དེ་ལ་གཙོ་བོ་དང་མལ་བ། མྱི་དང་ལྷུ་བྱུ་
 པའི་འཕྲུལ་འཁོར། ཡིག་རིགས་སྐྱོད་སྐྱོད་རོལ་ཚེད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 ཚལ་རེ་བཞི། བཟོ་སྐྱོད་མལ་བ་དང་། གཉེར་དང་ས་གཞི་

བརྟམ་པ་སོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཏུ་
ཐན་འདོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་གཞི་མ་ཉིད་ཏུ་ཡུར་བའི་
རིག་གནས་བྱུང་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་གོ།

གསོ་བ་རིག་པ་ནི། གཞན་རྗེས་སྤྱོད་འཛིན་པར་བྱེད་
པ་ཉེ། ཆེ་མིང་པོ་དང་། བད་མེད་པར་བདེ་བ་རྒྱབ་
པར་བྱེད་ཅིང་ན་འཆིའི་ལྷག་བསྐལ་ལས་རྒྱབ་པའི་ལུས་པ་.....
དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་ཐན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱབས་པས་སེམས་
ཅན་སྤྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་རྟེན་གཞི་ལྟ་བུ་མེད་ཏུ་མི་ཅུང་བའི་
རིག་གནས་མཚོགས་ཏུ་ཡུར་པ་ཞིག་གོ།

སྐྱ་རིག་པ་ནི། ཆོག་གི་གནད་འགག་ཚོག་ནས་ལོག་
པར་སྐྱ་བ་དག་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་.....
ཉེ། དབྱེན་མར་ཡང་། དོན་བརྒྱས་ན། ཆོས་དང་།
དོན་དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྐོབས་པ་ཉེ་སོ་སོ་ཡང་
དག་པའི་རིག་པ་བཞི་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་...
བརྟེན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། འཕྲོ་བ་ལྷ་ཚོགས་པར། རང་
རང་གི་སྐད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ་ལྟོན་པར་བྱེད་པ་
དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་སྤྱི་བའི་ཆོགས་...
ལ་མེད་ཏུ་མི་ཅུང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་གོ།

ཚད་མ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ནི། རོན་གྱི་གནད་
 འགག་ཐོག་ནས་ཐོག་པར་སྐྱ་བ་དག་ཚར་གཙོད་པར་བྱེད་.....
 པའི་རིག་གནས་ཤིག་སྟེ། རང་རོན་དང་གཞན་རོན་ལྟར་
 ལེན་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ། མ་རྟོགས་
 པ་དང་ཐོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ་
 གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་འགྱུར་བའི་...
 ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་རྒྱལ་དན་ཚར་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་རིག་
 གནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ།

བྱང་རིག་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་སྟེན་ཅི་མ་ཐོག་པར་
 རྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གྱུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ། མཐར་ཐུག་སྐྱིབ་
 གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་རྒྱལ་
 པའི་མོ་འཕངས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིག་པའི་གནས་ཤིག་སྟེ།
 བྱང་བ་སངས་རྒྱས་པ་དག་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་...
 དང་མཚོག་དང་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བར་བརྒྱུར་བའི་རིག་པའི་གནས་
 ཤིག་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་
 ཚེན་པོ་ལྟའི་སྐྱ་རོན་བྱུང་ཏུ་འགྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཚུགས་.....
 ཅམ་དེ་ལྟར་དང་།

གཞན་ཡང་། རིག་གནས་རྒྱང་བ་ལྟའི་ལ་གྱལ་སྟེན་དག་

ལྟོ། བརྒྱུད་པར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་མཛེས་མིང་བརྒྱུད་
བདེ་བ། ཉམ་སྒྲིབ། རོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཉམ་པར་བྱེད་པའི་
བྱེད་ཚོས་མཛད་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པའི་རིག་པའི་གནས་ཤིག་
ལྟེ། ལྷ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་སོ། །

མངོན་བརྒྱུད་ནི། ས་ལོག་ས་སྟེང་། ས་ལྷག་གསུམ་
ལྱི་བརྟན་གཤམི་ཚོས་ལ་མིང་གི་རྣམ་པར་སྤངས་པར་པོ་དང་།
མིང་གཅིག་ཉིད་རོན་མང་པོར་བརྟུག་པ་སོགས་ཚིག་རྒྱུན་.....
རིག་པའི་ཡན་ལག་མཛད་ཏུ་མི་ཏུང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ལྟེ།
ལྷ་རིག་པའི་བྱེད་སྤྱོད་ལྷ་གཏོགས་སོ། །

ལྷ་བ་རྒྱུར་ནི། ཡི་ལེ་ལྷི་ཡང་དང་། ལྱེ་བྲག་གི་རྒྱུར་བའི་
ལྷ་རྣམས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རིགས་རྣམས་རྒྱས་པར་ཉམ་པར་
བྱེད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ལྟེ། དེ་ལའང་ཡི་ལེ་བཟང་བ་དང་།
ལྷི་མོ་བཟང་བའི་ལྱེ་བྲག་གི་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བ་རྒྱུར་དང་རྣ་ཉིད་ལྷ་བ་
རྒྱུར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་ལྷ་མར་མཉམ་མི་མཉམ་བྱེད་མཉམ་
གསུམ་དང་། ལྷི་མར་ཡང་གསུམ་ཏུ་ལྷེ་ཚིགས་བཅད་ལྷིག་
པའི་རིག་གནས་ཤིག་ལྟེ། ལྷ་རིག་པའི་བྱེད་སྤྱོད་ལྷ་
སོ། །

རྒྱས་གར་ནི། ལྷ་བ་བྱུང་གི་གཏམ་ལྟ་བུ་གསུགས་སུ་བྱས་

ཉེ། སྐད་རིགས་སོ་སོའི་རྫོད་བྱེད་རྣམས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་
 ལྷ་བརྒྱུ་མེད་གར་བྱེད་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་དང་།
 དབྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྣམས། འཕགས་ལུས་ལྟར་ན།
 སྐད་རིག་ཚེན་པོ་བཞི་སྐར་ཚོག་བཅད་རྣམས་སྐྱེལ་མ་རྣམས་.....
 རོལ་མོ་དང་བསྐྱེད་མ་ནས་བརྒྱུར་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཉེ། ལྷ་
 རིག་པའི་ཁུངས་ལྷ་གཏོགས་སོ། །

སྐར་ཚེས་ནི། མྱི་ནང་གཞན་གསུམ་རྩོན་པ་དཔལ་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་མའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་མྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་མའི་.....
 ཚེས་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དང་། དེ་མཚུངས་རྒྱ་ནག་
 ལས་དར་བའི་ཚེས་དང་གཉིས་ཀ་ཙམ་གྱི་རི་མའི་...
 མོ་ནས་ཉེ་རྒྱ་གཟའ་འཛིན་སོགས་དག་དང་མི་དགའི་འབྲས་...
 དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྩོན་པའི་རིག་གནས་
 ཤིག་ཅོ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བརྒྱ་པོའི་རོ་བོ་དང་། ལྷེད་
 ལས། རྣམ་གཞན་སྤྱོད་མ་ཅམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 བར་གི་སོ་པའ་དུ་མའི་དམོངས་པ་མཐུན་ཅོ། བོད་དུ་འགྱུར་
 མ་འགྱུར་གང་ཡང་ཅུང་བཀའ་བརྟན་གཉིས་ཀྱི་བརྫོད་བྱ་རྫོད་
 ལྷེད་ནི་དེ་དག་ལས་འདས་པ་མི་རྒྱུད་དོ། །

གསུམ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ཆ་ཚང་

བོད་རང་གི་རིགས་ཀྱིས་ཉེ་
 བའམ་སྐྱེས་གི་ལུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་དཀར་ནག་སྐྱེས་ཀྱི་
 མཁས་པ་ཏུ་ལས་རྒྱ་གར། ཁ་ཆེ། ཟ་ཉོང་། བལ་པོ། ལི་
 ལུལ། བཟུང་ལ། རྩོམ་རྒྱུ། རྒྱ་ནག་སྐྱེས་ལས་རྒྱུ་དང་ལས་
 ཏེ་ལུལ་གངས་རྩིས་ཀྱི་ཏུ་སྐྱོབ་རྒྱུར་བསྐྱར་གསུམ་སྐྱེས་སྐྱོང་།
 མེད་དང་སྐྱོམས་པར་གནང་བས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་...
 བཀའ་དྲིན་དང་ཁ་འབྲེལ་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྐྱོས་ཅི་ཉེ་ལྷན་གི་.....
 གནས་སོ། །འདིར་བོད་ཏུ་འཕུར་བའི་བཀའ་བརྟན་ཏུ་རྒྱག་
 རྗེས་བཞག་པའི་རྒྱ་དཀར་ནག་བལ་པོ། ཁ་ཆེ་ལ་སྐྱེས་པའི་
 བརྗེ་ཏེས་བཀའ་བརྟན་གང་བསྐྱར་གང་ཉེད་དཔུས་ཀྱི་འཕྲོ་རྩ་
 བཀོད་ཡོད། རྒྱུར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་བསྐྱར་ལས་འདས་པ་
 ལྷོན་ཞིང་། བྱི་སྐྱོར་ལྟེ་བཙན་ཀྱི་སྐབས་ཅམ་ན་འཕགས་བོད་
 ཀྱི་མོ་རྩ་བ་རྩོད་སྐྱེས་ཅམ་འདུས་པར་བཤད་ལ། འདིར་བཀའ་
 དང་དམོངས་འབྲེལ་བོད་ཏུ་འཕུར་རོ་ཅོག་ལྟེ་དགའི་དཔར་...
 ལྷན་ན། བཀའ་པོ་ཉི་བརྒྱ་དང་གསུམ། བརྟན་འཕུར་པོ་
 ཉི་ཉེས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་བཞུགས་པར་སྐྱོད་པོས་ཀྱིས་ལྷན་
 རྗེས་མེད་པའི་བོད་རང་གི་རིགས་ཀྱི་འཕྲིག་ཉེན་ཀྱི་མིག་ཏུ་...
 ལྷན་པ་སྐྱོར་ཀྱི་མོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་སྐྱེས་གཉིས་བཀའ་བས་

བཟུང་དང་ལྷུང་བ་པོ་མཐའ་ཆགས་སྤྱི་འགོད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་
 ཚ་བའི་མཁན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཚོན་གི་སམ་རྩོ་ར་.....
 མཚོག་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་ལྷ་སྤྱི་སྤྱི་ག་རིམ་ནི། ཀུན་མཁུན་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པ་སྤྱི་སྤྱིར་གཉིས་པ་མ་རྒྱུ་ཏེ་རྗེ་བཙུན་.....
 དགོན་མཚོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་བཙུན་འགྱུར་.....
 གཤམ་པའི་ཤེས་མཁོད་པའི་ཚ་ནེའི་བཙུན་འགྱུར་དཀར་ཆག་
 རྣམ་བུའི་སྤྱིར་བར་བཀོད་པ་རྣམ་དང་། བཀའ་ལས་གང་
 གིས་གང་ཞིག་བཟུང་བ་ནི། སི་རུ་བཏ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཚོས་
 གྱི་རྣམ་བས་མཁོད་པའི་ཤེ་དགའི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་...
 རྩོ་རྣམ་མོས་པའི་ཀུན་ཡོངས་སྤྱི་ཁ་སྤྱི་བའི་རྩོ་འོད་གཞོན་རུའི་
 འབྲི་ཤིང་དང་། དེ་བཞིན་དཀོངས་འགྲེལ་ལས་གང་གིས་
 གང་ཞིག་བཟུང་བ་ནི། བར་ཁམས་ཀྱི་མཁས་དབང་ལྷུས་
 ཚོན་རྩལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་མཁོད་པའི་བཙུན་.....
 འགྱུར་དཀར་ཆག་རོ་མཚོར་རྩུ་གཏེར་འཕེལ་བའི་རྩོ་བ་གཉིས་
 གྱི་ཚོར་བུའི་རྩལ་རུ་བཀོད་པ། འདིར་མོ་མོའི་མཚོན་གྱིས་
 ཚོག་དངས་ཏེ་བཟུང་བའི་མཚོན་བྱང་ནམས་དལུས་གཅིག་རུ་
 བཙུ་ཅི་སྤྱབ་གྱིས་བཀོད་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཚོག་མར་བཀའ་
 ལས་མདོ་དང་། དེ་ནས་རྒྱད། དེའི་འཕྲོར་དཀོངས་འགྲེལ་

བཅས་ལས་གང་ཞིག་བསྐྱར་བའི་མཚན་ལྱང་རྣམས་ཀྱི་གས་ཀྱི་
 ཆགས་སྐྱ་བཞོད་ཡོད། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ལས་འགྱུར་
 ལྱང་མི་གསལ་བ་རྣམས་བཀའ་བསྟན་རང་རང་གི་འཇུག་ཏུ་
 བཞོད་ཡོད། དེད་ཅག་ཚོས་རྒྱ་དང་ཤེས་རྒྱ་རྒྱུད་བའི་དབང་
 གིས་སྐྱར་བ་བོད་ག་གི་མཚན་ཡང་གཅིག་གས་གཉིས་སྐྱ་མ་
 དེས་པར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་
 རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་དེས་པས་མཁྱེན་སྐྱབ་ཡངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་དམོངས་འཆར་ཡོད་པ་ལྟ། དེ་ལྟར་དཀར་ཆག་
 འདི་གསུམ་ནི། ད་མན་ལོ་གིས་བརྒྱ་ལྷག་གི་མོང་རོལ་ཏུ་
 བཅམས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུར་དཀར་ཆག་རྣམས་ལས་འཕྱི་
 མོས་སྐྱ་གཏོགས་པས་སྐར་བས་འདུས་ཆེ་ཞིང་སྐྱུངས་བཅོན་
 པར་མཚོང་སྟེ་འདིར་སྐྱི་མོར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི། འགྱུར་འགྱུར་རིག་པའི་གནས་གང་ཞིག་སྐྱོབ་པ་
 དང་སྐྱོང་བ་དང་འཆད་ཉན་བྱ་བ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་དང་
 དེའི་དཔེ་འཚོལ་བ་སོགས་སྐྱོར་དངོས་སྐྱབས་བདེ་ཞིང་། རྒྱུས་
 སྐྱུངས་རིག་པས་མས་རྒྱལ་སྐྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་
 ཅན་འཇུགས་སྐྱབ་ལ་སྐར་བས་བྱས་རྗེས་འཛོག་སྐྱབ་པའི་ཆེད་
 དང་གཅིག་ རྐྱི་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་ཅའི་སྐྱོབས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་

ཡ་གྲུལ་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཕྱིད་པའི་མཐུན་.....
 རྒྱན་ཞིག་བསྐྱེགས་པ་དང་གཉིས། མེས་རྒྱལ་གྱི་རིག་གནས་
 བར་མཛོད་ལུན་ལུམ་འེ་ཚོ་གས་ལུ་གཏོང་བ་བརྒྱད་ནས་སྐྱོན་...
 རྒྱན་མཁས་པ་རུ་མས་གཞན་ལས་ལེགས་ཆ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱོན་...
 པའི་བོད་གྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་གནས་པ་.....
 མོང་འཕེལ་བྱས་ཏེ། ཏུམ་སྐབས་གསར་བའི་ནང་གི་རྒྱལ་
 ཁབ་གྱི་དབལ་འརྒྱར་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བའི་དམིགས་ལུལ་.....
 འཇུག་པར་ཕྱིད་པའི་གནད་དོན་གས་ཆེ་མོས་གྱི་གས་སྐྱོབ་.....
 གསོ་དང་། ཚན་རིག་རིག་གནས་བཅས་གྱི་རྒྱ་ཚད་མཚོ་
 ཅ་བཏང་ཉེ། མི་དམངས་གྱི་རིག་གནས་དམོས་མཁོ་རྒྱན་
 ཚད་མེད་པར་སྐྱོར་བབས་ཕྱིད་རྒྱ་དང་གཞུགས། རིག་གནས་
 དེ་དག་ལ་བརྟམ་དཔུང་ཞིབ་འརྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་དཔུང་.....
 གཞི་འདོན་སྐྱོད་གྱི་དམོས་པ་ལྡན་པ་དང་བཞི་བཅས།
 དམིགས་ལུལ་གྱི་ཉེ་བ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཉེ། རྒྱལ་ཏང་
 སྲིད་གྱི་འཕེལ་ཡོད་དག་གི་སྐྱེགས་ཁྱར་དང་རྒྱལ་རྒྱུར་འོག
 དང་རྒྱུ་ཡིས་ལུན་སྐྱེད་ལེལ་བའི་རང་རྩོམ་སྐྱེགས་ལ་འབད་.....
 ལུང་རྒྱུ་བརྒྱགས་མ་ཐག་པ་དང་། དོགས་གཞི་སྐྱར་ཕྱིད་གྱི་
 དཔེ་མ་རྒྱུད་པ་དང་། མི་སྐྱེགས་ཞན་པའི་དབང་གིས་རྒྱན་

རིགས་མི་ཉུང་བ་ཡོད་དེས་པས་སློ་གསལ་དག་ལྷན་དུ་གསུམ་རེ་ཆེ་མ་...
 པ་ཞིག་རྒྱང་ཐག་རིང་ཡོད་དེ། གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་མི་ཉུང་མས་མོང་འཕེལ་གྱི་དམོངས་པ་ཟབ་...
 པ་ཞེས་ཐོག་དམོངས་འཆར་འདོམས་མེད་ཏུ་གནང་བར་ཉུ་རྒྱ་
 མ་ཟད། ལྷལ་ཏུ་སོད་པའི་སློ་མཚུན་འགའ་ཞིག་གིས་རིགས་
 རམ་ལྷན་ཆེན་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཆེ་བྱ། །

ཞེས་ 1983 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 5 ལ།

ཀན་སྟོ་པོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ལྷལ་ཚོམ་རྒྱུར་ཚུལ་ནས། །

前 言

藏族是一个勤劳勇敢、热爱祖国、向往和平的民族，她是中华民族团结友爱大家庭中优秀的一员。千百年来，藏族人民在生产斗争和社会实践过程中谱写了自己悠久的历史长卷，创造了灿烂的民族文化，为伟大祖国的文明史册增添了不朽的一页，也为全人类文化宝库增添了一颗瑰丽璀璨的明珠。

藏族文化包括佛教哲学、伦理学、逻辑学、医药学、语言学、诗学、词藻学、音乐戏剧、天文历算、数学、工程技术、绘画雕塑等等。用藏族传统的称谓叫“文化十明”。

“十明”中又分“大五明”和“小五明”。“大五明”即：工巧明、医方明、声明、因明、内明。“小五明”包括诗学、词藻学、音韵学、戏剧学、星象学等五类。

“大小五明学”，是藏族人民留给祖国文化宝库的一份珍贵遗产，是我国文化艺术宝库中的重要组成部分，是藏族人民智慧的结晶，在缔造和发展伟大的藏族文化过程中（尚不包括浩若烟海的民间文学），翻译工作者曾经起过无与伦比的作用，他们即是翻译家，又是思想家、哲学家、教育

家、文学家。他们把其他国家和地区，包括内地汉区、印度、克什米尔、萨霍尔、尼泊尔、新疆于阗、香巴拉、乌仗那的先进文化引进来，终身在雪域的崇山峻岭中辛勤地从事翻译、布道，教化四方众生，他们为发展、传播各民族间的文化付出了巨大的劳动，做出了不朽的功绩，广大藏族人民把他们誉之为“世界的慧眼”、“会说两种语言的大自在神”，给他们以崇高的地位，寄予无限的敬仰和崇拜。据说在藏王赤松德赞时，藏族译师约有千人之众！从事过德格版《甘珠尔》（一百零三函）和《丹珠尔》（二百十二函）翻译和编辑工作的译师有二百多人，可见当时翻译队伍之庞大！

以藏族为主体的这批著名译师中，还有不少是印度和汉族、尼泊尔、克什米尔等的翻译大师，他们都为发展藏族文化建树了丰碑，他们鞠躬尽瘁的献身精神是人们永志不忘的。

我们编辑本书的目的，是为了辑录藏族自有文字记载以来，在翻译其他民族文化及佛教经典著作的过程中，涌现出的翻译家及他们的译著。集先辈翻译大师之大成，纵览千百年来翻译巨匠为社会建树的丰功伟绩，提高后起翻译工作者的自信心和事业心，为祖国四化建设做出贡献；继承古代的

优秀文化遗产，发展社会主义新文化，为人类创造新的精神文明；为研究藏学的专业及业余人员提供资料索引。

本书编辑体例上，以吞米桑布扎的翻译活动为开端，将嘉木样·久美昂吾·伊西宗哲智华：《丹珠尔纲目》（卓尼版）、司徒班智达·祖勒曲杰昂哇：《丹珠尔纲目》（德格版）、康区学者徐谦茨智：《丹珠尔纲目》等经卷以及散见于多篇的学者姓名和他们的译著加以辑录，并以先显后密，先出后出为序进行编辑的。

本书在编辑过程中得到了很多同志的大力支持和协助，在此深表谢意。

因我局人力单薄，从如此浩繁的古籍中编选出这样一本《藏族译师译著目录》还是第一次，加之资料不齐全，时间仓促，势必挂一漏万；同名异人和异名同人的处理错误之处也在所难免，谨希读者不吝指正。